

Nieuwsbrief Genetische Diversiteit

Beste lezer,

Verlies van biodiversiteit en klimaatverandering stonden de afgelopen periode volop in de belangstelling. Er zijn op de biodiversiteitstop nieuwe internationale afspraken gemaakt, waarbij niet alleen het tegengaan van biodiversiteitsverlies en klimaatverandering belangrijk zijn, maar ook optimale benutting van biodiversiteit en genetische diversiteit in landbouw en bosbouw.

Vanuit CGN dragen wij op verschillende manieren ons steentje bij. In deze nieuwsbrief wordt u geïnformeerd over de uitbreiding van onze genenbankcollectie voor gewassen, middels verzameling van nieuw wild materiaal in binnen- en buitenland. Ook ziet u twee voorbeelden van ondersteuning van het behoud van levende populaties. We kijken terug op een geslaagde kennisdag voor bos- en natuurbeheerders en veel belangstelling voor het webinar over duurzame fokprogramma's voor landbouwhuisdierrassen.

Ook in 2023 gaan we door met uitbreiding van genenbankcollecties, het digitaliseren van de collecties, monitoring van genetische diversiteit, en advisering van beleid en praktijk. Namens het gehele CGN wens ik u allen een fijne en ontspannen kerstperiode en alvast een voorspoedig en gezond 2023 toe!

Sipke Joost Hiemstra
Hoofd van het CGN

'Grip op eigen fokkerij' blijkt zeer gewaardeerd onderwerp op CGN thema-avond

In de serie 'Fokken met verstand' is op donderdag 3 november een vierde webinar georganiseerd. Kennis en (praktische) informatie over fokkerij bleek met meer dan 200 deelnemers wederom een relevant en gewaardeerd thema.

[Bekijk opnames van de thema-avond](#)

Geslaagde verzamelmis­sie groenten in Albanië

De eerste verzamelmis­sie als onderdeel van het nieuwe meerjarenplan is inmiddels een feit. In september reisde CGN-curator Rik Lievers naar Albanië om in samenwerking met IPGR, de Albanese genenbank, zaden te verzamelen van landrassen en wilde verwanten van groentegewassen.

[Op verzamelmis­sie in Albanië](#)

Kennisdag voor bos- en natuurbeheerders: Hoe behoud je autochtone bomen en struiken?

De oorspronkelijke wilde bomen en struiken van Nederland zijn zeldzaam geworden. Waar vroeger eiken en beuken de boventoon voerden, staan nu aangeplante grove dennen voor de houtkap.

Om bos- en natuurbeheerders te helpen bij het behoud en beheer van de unieke genetische diversiteit van autochtone bomen en struiken, organiseerde het CGN een kennisdag in het Elspeterbos.

Waar moeten beheerders op letten?

Volg het CGN ook op [Twitter](#) en [LinkedIn](#)

Nieuw Europees referentiecentrum voor bedreigde landbouwhuisdierrassen in oprichting

Vanaf 1 januari 2023 zullen deskundigen van Wageningen University & Research (WUR) samenwerken met IDELE (Frankrijk) en BLE (Duitsland) om de Europese Commissie, nationale

overheden en rasorganisaties te adviseren over duurzame fokprogramma's voor bedreigde rassen van landbouwhuisdieren en de uitvoering van de EU-fokkerijwet.

Lees over de rol van het EURC-EAB

Inzamelprogramma wilde verwanten van gewassen succesvol begonnen

Onze gewassen worden constant verbeterd door veredelaars. Wilde plantensoorten die verwant zijn aan onze cultuurgewassen (*crop wild relatives*, CWR) vormen een belangrijke bron van nieuwe eigenschappen in de veredeling.

Omdat het voortbestaan van veel wilde plantensoorten in hun natuurlijke omgeving onzeker is, verzamelt het CGN zaadmonsters van deze diversiteit voor bewaring in haar genenbank. In 2022 is het inzamelprogramma van CWR succesvol van start gegaan.

Hoe verzamel je Nederlandse groenten?

Gebruik van DNA-informatie biedt nieuwe kansen voor

benutting dierlijke genenbanken

In een onderzoek in *Frontiers in Genetics* benadrukken onderzoekers van Wageningen University & Research, Animal Breeding and Genomics dat genenbanken een duurzaam en betrouwbaar archief van genetische diversiteit vormen en leggen ze uit hoe DNA-informatie van gecryoconserveerd sperma van stieren gecombineerd kan worden met informatie van dieren in levende populaties.

DNA-informatie en levende populaties

In het kort

➤ **CGN-event Genetic Diversity**

Op 15 maart 2023 organiseert het CGN voor relaties en stakeholders een dialoog met het thema 'Genetic Diversity - key to transitions in agriculture and forestry'. De uitnodigingen worden in januari 2023 verstuurd.

➤ **Samenstelling geitenmelk microbiom is veranderlijk.**

Op initiatief van Stichting Zeldzame Huisdierrassen en Doetie's Geiten is door de WUR onderzoek gedaan naar de variatie in soorten bacteriën in verse rauwe geitenmelk. Hoeveel en welke soort bacteriën zijn aanwezig in rauwe melkmonsters, en is er iets te zeggen over de invloed van het bedrijfssysteem op het melkmicrobiom?

➤ **'Ons voedselsysteem moet fundamenteel op de schop' (Financieel Dagblad).**

Uniforme, grootschalige landbouw, gericht op maximale productie, verwoest onze natuur. We moeten 'om' naar een systeem dat biodiversiteit benut en weerbaar is tegen ziekten en plagen, droogte en verzilting, schrijven Sipke-Joost Hiemstra en Bart de Steenhuijsen Piters (WUR) in dit opiniestuk.

Artikel is te lezen met een FD-account.

➤ **Longread 'Biodiversiteit en melkveehouderij'.**

Landbouw en veehouderij worden vaak genoemd als oorzaak voor verlies van biodiversiteit, maar kunnen juist ook een rol spelen in het behoud ervan. Biodiversiteit is namelijk een integraal onderdeel van een veehouderijsysteem.

➤ **Nieuwe aanwinsten bij de genenbank plantgenetische bronnen:** het Nederlands Fruit Netwerk heeft tientallen oude Nederlandse appel- en perenrassen overgedragen aan de CGN-collectie.

➤ **Welke genen zorgen voor de blaar bij blaarkoprunderen?**

De unieke eigenschappen van het Groninger Blaarkop runderras kunnen helpen om de gevoeligheid op oogkanker te verminderen. Een recente studie van WUR en andere onderzoeksinstituten heeft kandidaatgenen ontdekt voor dit fenotype.

➤ **Race tegen de klok om wilde planten te redden: wetenschappers in actie (Nu.nl).**

Alle wilde planten van Nederland moeten worden veiliggesteld in zaadbanken om ze voor uitsterven te behoeden. Joop Schaminée en Nils van Rooijen (WUR, Levend Archief) stellen populaties veilig, maar roepen op tot een nationaal programma.

Artikel is te lezen met een Nu.nl-account.

➤ **The importance of genetic diversity in food systems.**

Engelstalig artikel van WUR (Animal Breeding and Genomics). Biodiversity is strongly declining and this poses serious threats to the global food system. A transition is needed towards more nature positive food systems and towards diversification of production systems.

De Nieuwsbrief Genetische Diversiteit wordt samengesteld door het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN). Reacties op de nieuwsbrief zijn van harte welkom! Je kunt mailen naar het CGN.

Volg het CGN ook op Twitter en LinkedIn.
